

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta dohánytözsdejében. Ujvidéken: Schaffer Péter könyvkereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.

Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmivéseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Bács-Bodrogvármegye közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, október 18.

Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága ma, pénteken tartotta, Fernbach Károly főispán elnöklésével rendes évi közgyűlést, melyen eme határozatokat hozták:

Az alispán jelentését, mely ezuttal is gondosan volt elkészítve s mely a közélet minden részének valódi állapotát tüntette föl, tudomásul vették.

Az egyes vármegyék átiratait egyszerűen tudomásul vették s csupán Szepesvármegyének az árvapénzek elhelyezése és Trencsénvármegyének az árvapénzhat. tisztviselők fizetésrendezése ügyében való átiratát terjesztették föl *pártoldálag*, Alispáni előterjesztés a Szenttamásra vezető távbeszélő hálózat, Dávod és Dunacséb köztutájairól készített törzskönyvi művelet hitelesítése, szabályi szolgabírói irnoki lakás eladása, az apatin—gombosi köztut mentén építendő utkaparóház céljaira szükséges terület megszerzése, Péterrévén felállított tanyai épületek, a községi és körorvosok 1910. évi javadalmazására szükséges összegeknek megállapítása, a megyei szükségletek biztosítása, Gruda Sándor és Trischler Augusztának a cirkvenicai László Gyermekotthonba való elhelyezése és a szabályi főszolgabírói hivatalhoz beszerzett kályha árának megtérítése tárgyában. Jóváhagyattak.

Heumann Mór szabadkai lakos felebbezése a papírneműek és irodaszerek szállítása ügyében hozott alispáni véghatározat ellen. Elutasított.

Orosz János és társa felebbezése *Petrócz* községi irnokok fizetése határozata ellen. Uj hat. hozandó.

Skala Lajos felebbezése *Dunagálos* segédjegyzői fizetésemelésének megtagadása ellen. Uj hat. hozandó.

Lederer Adolf felebbezése *Martonos* kompbérlő perlése határozat ellen. Hat. feloldatott.

Martonos »Szeged—martonosi ármentesítő-társulat« elleni perében dr. Kozits Elemér felebbezése. Elut.

Rákits Miklós felebbezése *Bácsóváros* elhelyezett községi pénzek iránti felelősség határozata ellen. Elut.

Zsupity Szlavuj felebbezése *Bácsóváros* a kért segély megtagadása érdemében hozott határozata ellen. A községnek a segélyt meg kell szavaznia.

Bugarszky Lázár felebbezése *Bácsóváros* mezei közös dűlőt visszaállítására ellen. Hat. megsemmisített.

Bercsényi József felebbezése *Parrag* husvizsgálói állás szervezése ellen. Uj határozat hozandó.

A községi bíró felebbezése *Bácsujfalu* község háza helyiségei átalakításának megtagadása ellen. Hat. feloldatott.

Loncsár Lukács felebbezése *Bács* a Szent Ferenc-rendi zárdai kántori javadalmazás megtagadása ellen. Uj méltányos határozat hozandó.

Kosutyák és társa felebbezése *Szilberek* gyámpénztári ellenőr és végrehajtó fizetésemelését megtagadó hat. ellen. Feloldatott.

Kopeczky Győző felebbezése *Jánoshalma* földadónyilvántartói állás szervezését megtagadó hat. ellen. Feloldatott.

Drach János felebbezése *Paripás* marhaállás felmérése hat. ellen. Jöv.

Drach és társai felebbezése *Paripás* községnek a közmunkakivetés hat. ellen. Felold.

Weisz Miklós felebbezése *Apatin* a kémenysepertési szerződés megkötése iránt benyújtott elutasító határozat ellen. Jöv.

A délvidéki földmivelő gazdák apatini fiók-egyesületének felebbezése *Apatin* az u. n. »Treitplätzerstrasse« kikövezését megtagadó határozata ellen. Jöv.

Fekete Mihály felebbezése *Doroszló* a fizetésemelést megtagadó hat. ellen. Uj hat. hozandó.

Szabó János felebbezése *Csantavér* a kémenysepertői fizetésemelés megtagadása ellen. Jöv.

Hahn és Diósi felebbezése *Doroszló* a rendőri létszám leszállítását kimondó hat. ellen. A régi létszám megmarad.

Farkas István felebbezése *Szilágyi* vágóhid-építés hat. ellen. Jöv.

Pálits Antal felebbezése *Kossuthfalva* a községi állandó építési bizottság megalakítása hat. ellen. Megváltoztatott.

Odrai Károly felebbezése *Béreg* irnok-végrehajtói fizetésemelés megtagadása ellen. Jöv.

Bodicsy Sándor felebbezése *Csurog* uj toronyóra hat. ellen. Felold.

Milosev felebbezése *Zsabya* Gerity István és társa jutalmazása hat. ellen. Jöv.

Podor felebbezése az utmesterek nyugdíjárulékainak utalványozására vonatkozó alispáni határozat ellen. Jöv.

Vadász Pál felebbezése *Kölpény* községi köztutakról készített törzskönyveknek felülvizsgálata alkalmával felmerült mérnöki napidíjak és utiköltségek megtérítését megtagadó határozata ellen. Felold.

Lichtnecker József felebbezése *Bajmok* mély furású kut átvételét megtagadó hat. ellen. Felold.

Csikós György felebbezése *Magyarkanizsa* fürdő hat. ellen. Jöv.

Tóth Frigyesné feleb. *Zenta* rakpart kiszélesítés célszerűbb fogantatásához szükséges telkek kisajátítása hat. ellen. Jöv.

Szegedi és társai felebbezése *Zenta* helyettes városgazda fizetése hat. ellen. Jöv.

Répás Szilveszter és Kopasz Kálmán feleb. *Zenta* fizetésök tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Rigó Lajos, Kalmár Ernő felebbezése *Zenta* iskolák tetejének fedése hat. ellen. Jöv.

Ifj. Döme Ferenc felebbezése *Zenta* a hus-és borítalfogyasztási adó kezelése körüli visszaélések hat. ellen. Megtorló eljárásra kir. ügyészségnek adják át.

Szárics Géza feleb. *Zenta* árverések idejének meghatározása hat. ellen. Megsem.

Biliczki János feleb. *Zenta* nevezett haszonbérlete hat. ellen. Megváltoztatott.

Boromissza János Dudás Lajos feleb. *Zenta* tisztújító székének a polgármesteri állás betöltése hat. ellen. A választás jöv.

Rieger József feleb. *Zenta* tenyészbikák tartása hat. ellen. Jöv.

Braun Soma feleb. *Zenta* nevezett által folytatott kölcsönközvetítés hat. ellen. Jöv.

Kuthy Lajosné feleb. *Zenta* a polgári iskolai fűtőszolga alkalmazása hat. ellen. Jöv.

Fendrik és társa feleb. *Zenta* munkásházak befejezése meghosszabbítása hat. ellen. Jöv.

Braun Izsó és társai feleb. *Zenta* polgári iskola céljaira szükséges ingatlan megvétele hat. ellen. Jöv.

Berzenczey Domonkos, továbbá a »Zenta-vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság« felebbe-
zése *Zenta* városnak a városi mérnök által a nevezett takarékpénztárnál betöltött igazgatósági tagság összeférhetetlensége hat. ellen. Megváltoztatott.

Pollák Ignác városi főügyész feleb. *Zenta* a tiszai rakpart kiszélesítése hozott határozata ellen. Részben megsem.

Czabafi Flórián feleb. *Zenta* a tiszai rakpart kiszélesítéséhez szükséges telkek kisajátítása, illetve a megnevezett részére adandó kárpótlás hat. ellen. Jöv.

Nagy Péter feleb. *Bácsföldvár* gypmester fizetés hat. ellen. Felold.

Dr. Müller Károly felebbezése *Óbecse* számvizsgáló bizottság napidíjai hat. ellen. Felold.

Ivanits Szvetozár feleb. *Turja* kisbírák fizetésének felemelése hat. ellen. Jöv.

Binder Margit tiszakálmánfalvi szülésznő felebbezése *Tiszakálmánfalva* a szülésznő fizetését megtagadó és a szülési eseteknél megállapított díj hat. ellen. Fizetése 240 kor. állap. meg.

Dr. Burtik Győző feleb. *Ada* trahomások összeírása és gyógykezelése után eddig fizetett 200—200 korona megvonása hat. ellen. Hat. megváltoztatott.

Dr. Fischer Henrik felebbezése *Mozsor* községi legelőre bocsjántandó állatok számának megállapítása hat. ellen. Jöv.

Barsi és társai felebbezése *Zenta* a heti vásártér áthelyezése hat. ellen. Felold.

Theodorovits és társai feleb. *Oszivác* tenyésztésre szánt kanok hat. ellen. Felold.

Mérő István felebbezése *Oszivác* tenyész-bika beszerzése hat. ellen. Jöv.

Tényi Bálint felebbezése *Csurog* a husvizsgáló kiképzetési költségek megtérítése hat. ellen. Felold.

Bogisics Sándor felebbezése *Torzsa* a helyettes husvizsgáló kiképzetetésének költségei hat. ellen. Jöv.

Peitl Lajos felebbezése *Kucora* a husvizsgáló kiképzetetésének költségei hat. ellen. Felold.

Nicholson gépgyár és Mayer Márton felebbezése *Zenta* a köztutó felépítése hat. ellen. Felold.

Rumpf Jakab és társai felebbezése *Torzsa*, *Dunabökény*, *Jánoshalma*, *Csávoly*, *Wekerlefalva*, *Pacsér*, *Gádor*, *Herczegszántó*, *Bácsalmás*, *Bulkeszi* községeknek a husvizsgálói szabályrendelet alkotása tárgyában hozott határozata ellen. Felold.

Pfeiffer és társai felebbezése *Bajmok*, *Órszállás*, *Oszivác*, *Ujszivác*, *Csantavér*, *Topolya*, *Tataháza*, *Bács* községeknek a husvizsgálói szabályrendelet megalkotása tárgyában hozott határozata ellen. Jöv.

Forgács és társai felebbezése *Bácskertes* közmunka mérveinek megállapítása ellen. Jöv.

Dunagálos »Bega« lecsapoló társulat díjainak mikénti utalványozása. Jöv.

Martonos legelő ellenőrző bizottság ellátási költsége. Jöv.

Ugyanaz a kompbérlő kártalanítása. Jöv.

Órutak Márkoviits Milos végrehajtói fizetés. 400 kor. jöv.

Martonos függő kölcsönök visszafizetése. Jöv.

Ugyanaz községi alkalmazottak napidíja és utiköltségei szabályrendelete. Jöv.

Piros utcák szabályozása. Jöv.

Temerin Szvincsák földvétele. Jöv.

Martonos községi udvaros fizetésemelése. 400 kor. jöv.

Ókér községi kertész fizetése. Jöv.

Martonos az elhasznált védanyagok árának utalványozása tárgyában. 312 kor. 60 fill. jöv.

Ópalánka a Ruszkija-fog elzárási munkálatának biztosítása. Jöv.

Ugyanaz szegényház felállítására. Jöv.

Ugyanaz Argelás Samu és Tyirity nejeinek segélyezése. Jöv.

Bácsóváros kataszteri mivelési ágváltozások keresztülvezetéseért adandó díjazás. 100 jöv.

Dunacséb belvizek levezetésére munkálatok költségeinek fedezése 12000 kor. jöv.

Borócz iskola és óvodaépítési terve és költségvetésének elkészítése. Jöv.

Dunacséb 1909. évre községi közmunka kivetésének mellőzése. Jöv.

Dunabökény Ripszam Pál irnok szabadsága. Jöv.

Ugyanaz Kaltner Ilona községi óvónő költözöködi költsége. 50 kor. jöv.

Szilbács 1910-ik évben községi közmunka kivetésének mellőzése. Jöv.

Ujpalánka régi jegyzői lak lebontása. Jöv.

Paripás rendőrségi ruházat. Jöv.

Paripás Klein Mihály segélyezése. 10 kor. jóváhagyatott.

Paripás kántor járandóságai. Jöv.

Paripás házadókataszter felvételét teljesítő aljegyző és esküdt napidíjai. Jöv.

Vajszka—*Bogyán* rendőrségi ruházat. Felold.

Bács ingatlan eladása. Jöv.

Bács tekkönyvi betét másolatok beszerzése. Jöv.

Bácsujfalu elfogatással kötött szerződés. Jóváhagyott.

Bácsalmás utcák szabályozása. Jáv.

Bácsalmás kataszteri bizottság kijelölése és tiszteletdíja. Jáv.

Bács toronyóra kijavítása. Jáv.

Lillimos községi tőkepénzek utáni kamatok esedékessége. Felold.

Mélykut urbéres birtokosság közlegelőjében érdekelt egyének kimutatásának beszerzése. Jáv.

Kunbaja végrehajtói állás szervezése. 730 kor. Jáv.

Mozsor Kozarov Vazul részére kiadandó törleési engedély. Jáv.

Csantavér kenderáztatási szabályrendelet. Jóváhagyott.

Ugyanaz közlegelő biztosítása. Jáv.

Ugyanaz behajthatlanná vált községi és vallási adók törlése. Jáv.

Szond átjárók kiépítése. Jáv.

Bácsszentiván zárdaépítés 50000 koronás kölcsön. Jáv.

Ugyanaz utcakibővítésre vásárlandó telek. Jóváhagyott.

Szond kisbírák fizetésfelemelése. Jáv.

Ugyanaz legelőgazdálkodás fejében megszavazott tiszteletdíjak.

Gombos r. k. plébánia laképítéshez természetben kiszolgáltatandó fuvardíjak megváltása. Jóváhagyott.

Topolya a Bácsér topolyai ágának érdekeltége által teljesített befizetésekről és tisztítással járó kiadásokról 1908. február 1-től 1909. aug. hó 11-ig terjedő időre szerkesztett számadásai. Felmentés kiadott.

Szilágyi marhaható kut létesítése. Jáv.

Bajsa Stern Simon részére eladott ingatlan. Jóváhagyott.

Topolya temetőhely céljaira vásárolt ingatlanok. Jáv.

Bezán óvodák államosítása. Jáv.

Ujverbász Polákovits-féle alapítvány. Jáv. és fölterjesztetett.

Küllöd pótdó tulfizetések visszatérítése. Jóváhagyott.

Kula Récei Dezső-féle alapítvány. Jáv.

Bácsgyulafalva postajarat költségeihez való hozzájárulás. Jáv.

Kula főbírói hivatal és lakásbérlete. Jáv.

Kula Manhold Pál kegydíja. Jáv.

Bácsgyulafalva járda burkolat munkáinak és költségeinek biztosítása. 8000 kor. Jáv.

Csávoly Ludvig Károly községi pótdójának törlése. Jáv.

Herczegszántó irnok-végrehajtó fizetésének felemelése. Jáv.

Dávod és **Nagybaracska** rendőri költségek mikénti kivetése. Jáv.

Csávoly községi telekkönyvek egyeztetési költsége. Jáv.

Bácsbokod mozgósítás folytán behívottak családjainak segélyezése. Jáv.

Nagybaracska sorozási költségek mikénti fedezése. Jáv.

Béreg harangozó javadalmazásának. Jáv.

Felsőszentiván községi közmunka kivetésének mellőzésére. Jáv.

Herczegszántó Rasztina pusztai községi adójának megváltása. Jáv.

Zsabya vármegyei utadó és orsz. betegápolási pótdójának a közpénztárból leendő fedezése. Jáv.

Csuróg községi tanítók és tanítónők fizetésfelemelése. Jáv.

Csuróg ártezi kut átvétele. Jáv.

Sajkásgyörgye 7 éven aloli gyermekek gyógykezelési díjainak megváltása. Jáv.

Sajkásgyörgye Ticseric Ferenc iskolai adó törlése. Jáv.

Sajkásgyörgye Vrbaski Natália segélyezése. Jóváhagyott.

Sajkásgyörgye réti földek árverésén résztvevő idegen községek kitiltása. Feloldatott.

Sajkásgyörgye vármegyei utadó és országos és országos betegápolási pótdójának a közpénztárból leendő fedezése. Jáv.

Csuróg aszfaltrozási munkálatok biztosítása. Jáv.

Zsabya fő és mellék utcájának rendezése. Jóváhagyott.

Nádajla 1909. évi legelődíj leszállításából eredő hiány fedezése. Jáv.

Csuróg községi iskolák építésénél felmerült többletkiadás utalványozása. Jáv.

Csuróg kataszteri nyilvántartó fizetési előlegének törlése. Jáv.

Sajkásgyörgye községi és iskolai adók törlése. Jáv.

Boldogasszonyfalva vármegyei utadó és országos betegápolási pótdójának a közpénztárból leendő fedezése. Jáv.

Csuróg jegyzői lak építésénél felmerült többletkiadás fedezése. Jáv.

Sajkásgyörgye 1909. legelőbérllet. Jáv.

Sajkásgyörgye 1908. évben befolyt anyakönyvi díjak hovatfordítása. Jáv.

Óbecse a zombor—óbecsei h. é. vasut céljaira megszavazott hozzájárulás kifizetése. Jáv.

Szlapár községi utak törzkönyvi munkálatainak biztosítása. Jáv.

Regőcze községi közdülő közutak törzkönyvezése. Jáv.

Bulkeszi bulkeszi vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut nyári útjának használata. Megsemmisített.

Csátalja vasuti hozzájárulás megadása. Jáv.

Kerény utépitkezés költségeihez való hozzájárulás. Jáv.

Magyarokaniza villanyvilágítás behozatala, tévesen befizetett legelődíjak visszautalványozása, gör. kel. szerb szerb sekrestyés fizetésének felemelése, utca- és házszám táblák elhelyezése, alsóréti heres földek értékesítése, rendőrök, tűzoltók és toronyőrök fizetésének előleges havi részletekbeni fizetése, termelő szövetkezetének segélyezése, Csóka Sándor orvosnak segélyezése, tanítók fűtési átalányának felemelése mind jóváhagyottak.

(Vége köv.)

Nagy szabálytalanságok egy tagosítás körül.

— Saját tudósítónktól. —

Zsabya, 1909. október 11.

E cimen lapunk két héttel ezelőtt megjelent számában közölt híreinkre vonatkozólag a zsabyai tagosítás mérnöke, **Lábas Gyula**, a »Bácskai Hírlap« szombati számában »Nyiltilter«-ezik, azt állítván, hogy híreinkben téves állítások vannak.

Anélkül, hogy Lábassal polémiába óhajtanánk keveredni, kijelentjük, hogy híreinket egész terjedelmében fenntartjuk.

Ime bizonyítékaink:

Zsabya község tagosítási ügye.

18883/P. 1909 szám.

Végzés.

Minthogy a Zsabyán f. hó 22-én felvett jegyzőkönyvben foglaltak szerint a működő mérnök munkálatainak egy általán mint a hitelesítő mérnök betekintése után **megállapítottam**, hogy a működő mérnök **eddig sem a térképet, földkönyvet és kombinatóriumot el nem készítette**, s ennélfogva ezek a munkálatok a 17858/909 számú végzés rendelkezéséhez képest **a község házában közszemlére kitéhetők sem voltak** s minthogy mindezeknél fogva a működő mérnök munkálatainak **hitelesítése ez idő szerint még nem eszközölhető**, ennélfogva a 17868/909 számú végzéssel folyó hó 29 és következő napjaira **kitűzött hitelesítést elhalasztom** s erről az összes érdekeltet azzal értesítem, hogy a működő mérnök munkálatainak végleges hitelesítésére az újabb határnapot csak akkor fogom kitűzni ha e működő mérnök a teljesen **kész munkálatokat a kir. törvényszékhez betérjesztette**.

Együttal arra való tekintettel, hogy a munkálatok bevégzésére **szerződésileg kikötött határidő már lejárt**, és hogy a működő mérnök a munkálatokban már eddig is **beállott késedelmi igazolásra elfogadható okot egyáltalán nem tudott felhozni**, tekintettel tovább arra, hogy ezen munkálatok, mielőbbi végbevezése a birtokosság első rangu érdeke a legkomolyabban utasítom **Lábas Gyula** működő mérnököt, hogy még a hátralevő munkálatokat minden rendelkezésére álló munka erő igénybe vételével a legsürgősebben és pedig oly időben fejezze be, hogy térképet, földkönyvet kombinatóriumot és névmutatót legközelebb f. évi november hó 1-éig ezen kir. törvényszékhez terjeszthesse be annál is inkább mert ezen határidőbenem tartása esetén haladéknélkül megfogom tenni a szükséges intézkedéseket, egyrészt a **birtokosságot súlyosan károsító és mivel sem indokolható késedelmének megtorlására**, más részről a birtokosság jogos érdekeinek megóvására. Ezt az újabb határidőt működő mérnök annál is inkább köteles betartani, mert a hitelesítő mérnök véleménye szerint a hátralevő munkálatok befejezésére megfelelő munkára alkalmazása mellett 3—4 heti idő elégséges.

Zsabya község előljáróságát utasítom, hogy a jelen végzés tartamát megfelelő módon adja tudtára a községbeli érdekeltnek, Zsabyán kívül lakó birtokosokkal pedig 17858/909. számú végzésben említett módon közölje ezen végzés tartamát.

Ujvidék, 1909 évi szeptember hó 23. napján.

Kállai

kir. táblai bíró,
mint kiküldött bíró.

A robbanást előidéző Jegricksabarára nézve épülésül közöljük a Lábas mérnök által is érintett felelősségre kapott elutasító végzés idevonatkozó részét:

195416/Polg. 1909. szám . . . A kiküldöttnek 19925—1909. számú az a rendelkezése, hogy a működő mérnököt a »Bara« nevű nádas, vizegyes területnek **megkezdett kiosztásától eltöltöttá s az ítélet rendelkezéséhez szigoruan való alkalmazkodásra utasította**, teljesen megfelel az egyéni kiosztást szabályozó ítélet 1. pontja ama rendelkezésének . . . » s b.

»A kiküldött utóbb említett intézkedése ellenében sem az, hogy a »Barának« szét nem osztása a környező dűlőknek újból való kiosztását tenné szükségessé, sem pedig az, hogy ez az újabb kifogás nagy munkatöbblettel járna a működő mérnökre nézve jogszerűen fel nem hozható, mert **a meg nem engedett szabálytalan működésből** eredő idővesztességek és munkatöbbletnek hátrányát a működő mérnök tartozik viselni.

Ha Lábas mérnök a zsabyai tagosítás mi-benlétéről talán »egyéb« okmányyszerű bizonyítékokat is óhajt, szolgálhatunk még egynehánnyal.

Bácsgyulafalva küldöttsége a minisztereknél.

— Saját tudósítónktól. —

Bácsgyulafalva, 1909. okt. 11.

Bácsgyulafalva község **Kossuth** Ferenc kereskedelemügyi, **Darányi** Ignác földmivelésügyi miniszter és **Mezőssy** Béla államtitkár diszpolgárává választván, e hó 5-ik napján nyújtotta át Budapest **Fernbach** Károly főispán ur ómeltósága vezetése alatt harminc tagból álló küldöttség a diszpolgárságról szóló oklevelet.

A fogadtatás a képviselőház diszes társalgójában történt.

Elsőnek **Mezőssy** államtitkár fogadta a küldöttséget. Itt **Székely** Sándor községi jegyző rövid üdvözlő beszéd kíséretében nyújtotta át a diszoklevelet, mire az államtitkár hosszabb beszédben válaszolt, majd pedig a község ügyesbajos dolgaira fordította a beszélgetést, melynek folyamán további támogatását kiáltásba helyezte.

Ezután **Darányi** Ignác földmivelésügyi miniszter audienciája következett. Itt **Perndl** Adorján plébános hosszabb, gyönyörű beszédben üdvözölte a minisztert, rámutatván azon intézkedéseire is, melyekkel a telepközség boldogulását elősegítette, s melyekért a község nevében leg-hálásabb köszönetét kifejezve, átadta az oklevelet.

A miniszter a kitüntetést megköszönve, hosszasan a telepítési ügyről beszélt és kijelentette, hogy a telepes községek — Bácsgyulafalva is — érdekében tett intézkedéseiben — a szintén jelen volt államtitkár mutató — legkedvesebb munkatársa az államtitkár volt. A küldöttség a minisztert és az államtitkárt szünni nem akaró lelkes ovációval ünnepelte.

A küldöttség ezután — megnyitvatván az ülés — a képviselőház karzatán helyezkedett el.

Ülés után fogadta a küldöttséget **Kossuth** Ferenc kereskedelemügyi miniszter. **Fernbach** Károly főispán hosszabb, lelkes beszédet intézett a miniszterhez, jelezve azt is, hogy az ő egykori választói állanak előtte. **Székely** Sándor községi jegyző ezután a következő rövid beszéd kíséretében nyújtotta át a diszoklevelet:

Nagyméltóságú miniszter ur!

Kegyelmes urunk!

»Mi, Bácsgyulafalva küldöttsége, hódoló tisztelettel jelentünk meg Nagyméltóságod előtt, hogy küldőink nevében községünk diszpolgári oklevelét kézbesítsük.

Amidőn excellenciát annak kegyes elfogadására a legalázatosabban felkérjük, egyben bátorkodunk kijelenteni, hogy községünk minden egyes polgára a legmélyebb tisztelettel hajlik meg nagyméltóságod bölcsessége és fáradhatatlan munkássága előtt, melyet édes magyar hazánk felvirágoztatása és függetlenségének kivívása érdekében oly fiatalos hévvel kifejtjen méltóztatik. Legyen ezen oklevél elismerésünknek, ragaszkodásunknak és törhetetlen hűségünknek kézzel fogható csekély jele és engedje a Gondviselés, hogy excellenciát mint községünk diszpolgárát még az évek hossza során át erőben és egészségben üdvözölhessük. Isten éltesse.

A miniszter megköszönve a kitüntetés, válasza folyamán kijelentette, hogy mindaz, amit tesz az ország érdekében, onnan meríti erejét és jelentőségét, hogy azok az eszmék, melyeket képvisel, az egész magyar nép szívébe vannak vésvé, azért kéri a küldöttséget, hogy ápolják a hazafiasságot, legyenek mellette mindenkor. Végül bemutatva magának a küldöttségi tagokat — a bírót már távolról felismerte — valamennyivel kezét fogott és lelkes éljenzéstől kísérvé elbucszott.

Lehetetlen ez alkalommal ki nem emelni azon fáradhatatlan buzgóságot, melyet a főispán a küldöttség vezetése körül és elfogadása érdekében kifejtett és azon leereszkedő magatartást, melylyel a küldöttség minden egyes tagja iránt viseltetett és a melyet a küldöttség felejthetetlenül szívében fog hordani.

— s —

Nagy család hamis pénzzel.

— Saját tudósítónktól. —

Szilbács, 1909. okt. 12.

Szinte hitetlen, hogy a hiszékeny nép száma nem hogy napról-napra fogyna és apadna, de rohamosan gyarapszik. Pedig hány keserű, elszomorító példa van arra, hogy egyszerű cigány, felvilágosodott jobbmodu parasztot, de sőt tapasztaltabb városi népet a legcsunyább módon becsapott. Erről tanuskodik az alábbi eset, melyet éppen avégből óhajtok hírlapi uton nyilvánosságra hozni, hogy ezen okulva, őrizkedjenek a szilbácsi és parragi cigányok országhírű szélhámosságaitól, melyekkel már számtalan más megyebeli embert is tettek koldussá, sőt nyomorékká, mert nem riadnak vissza attól sem, hogy fegyvert ragadjanak s ha a kifosztott áldozat nem akar éjnek idején eltakarodni a cigányok otthonából, ha azt egyszerűen ki nem dobhatják, elverik s mint betörőt üldöztetik.

A legújabb áldozat Baja városából került ki és Nagy Zsigmondnének hívják, aki állítólag már hónapok óta összeköttetésben állott a parragi cigányokkal, akikhez már a múlt év december havában is, de azonkívül is néhányszor leutazott, utolsó fillereit összetakarította, sőt a bajai takarékpénztárból is kölcsönvevél s elhozta az ő kedves, jó cigányainak, akik állítólag egy nagy zsákból ráncigálták ki a rengetek hamis papírpénzt, ami természetesen elkápráztatta ezt a szerencsétlen asszonyt. A cigányok azt mondták neki, hogy ha nem adja nekik a jó pénzt, úgy elégetik az egész készletet, mert ők féltik már tartogatni ezt a sok rossz bankót. Ez hatott a pénzsóvár asszonyra, annyira ingerelte, hogy körülbelül kétezer hatszáz koronát hozott le a múlt héten fosztogatóinak, akik azután éjnek idején egyszerűen kidobták kunyhójukból. Hajnalban a rendőrrőrvonta kérdőre az asszonyt, csavargásért. Sirva panaszkodta el baját, mire természetesen derék szilbácsi csendőrségünk pártfogásába vette a híres kompániát s hogy bajuk ne történjék az uton, az ő szuronyos oltalmuk alatt rándultak le a palánkai járásbíróházába.

Rozsnyai Mihály csendőrsparancsnokunk Balog, Petrovics s Bíró csendőreivel folytatott eredményes nyomozásának köszönhető ez a szerencsés bajai asszony, hogy pénzének java része megtérül.

Állatkiállítás Bácsban.

— Saját tudósítónktól. —

Bács, 1909. október 12.

Hideg, esős őszi napra viradt f. hó 10-én Bács, az ő régi, történelmi nevezetességű község lakossága; pedig e nap nevezetessége jobb időt verőfényes derült őszi napot érdemelt volna. E napon üdvözölte a község régi falai között vendégként közéletünk egyik kiváló férfiát, a

gazdaközönség igaz, őszinte jóakaróját, Bács megye volt főispánját, a vármegyei gazd. egyesület ügybuzgó, érdemes elnökét, *Latinovits Pált*.

Ugyanis e napon tartotta a gazd. egyesület Bácsban, ez évi 3. lódíjazását. A folyton tartó eső, a rossz utak semmi reménnyel sem kecsegtettek, hogy ezen gazd. ünnepély csak némileg is sikerüljön. A bácsiai nagymérvű előkészületei, az ünnepély sikere érdekében kifejtett fáradhatatlan együttműködés bizonyára azt célozta, hogy a díjazáson megjelenteknek oly ünnepélyben legyen részük, a minőt, ezen volt érseki és megyei székhely csakis ritkán lát falai között.

S íme az egyetértés, az együttes közreműködés, bács- és vidékiek szeretete az ügy iránt, még a zord időjárás dacára is, minden tekintetben fényesen sikerült gazd. ünnepélyt eredményezett.

Rég nem látott, nagy számú gazdaközönség és gazdabarájt jött össze e napon, hogy egyrészt a kedves bácsiai szíves meghívásának tegyen eleget, másrészt pedig kifejezésre juttassák nagyrabecsülés- és ragaszkodásukat a gazd. egyesület nagynevű elnökének személye iránt és azon meglepedésüket is, melylyel az egyesület működési irányával viseltetnek.

Az ünnepélyen *Latinovits Pál* elnökön kívül megjelentek: *Halácsy Gyula* főhadnagy a földművelésügyi miniszter képviseletében; *Bogáry Kálmán* állatteny. felügyelő, *Márton István* csikótelevi intéző, *Dungyverszky György* nagybirtokos, *Ertl János* orsz. gyűl. képviselő, *Szemző Károly* főbíró, *Szendy István*, *Berecz Károly*, *Berzenkovi Pál*, *Runbach Károly*, *Büchler Róbert*, *Potzta György* jegyzők; *Török Gyula*, *Medveczky Károly*, *Evetovits János* plebánosok; *Wissinger Richárd*, *Trattner, Holländer* állatorvosok; *Rausch Ede* és *Alfréd, Willman Máttyás* nagybirtokosok, dr. *Regényi Lajos*, *Vujkovi Szwijó Pál* a szabadkai gazdakör képviselői, dr. *Jusits Elemér*, *Inhoff József*, *Hesz Márton* egyl. megbízott. Ezenkívül a bácsordas-, hódás-, gombos-, szépliget-, szentfűlöp-, paripás- és deryei gazdakörök kiküldöttei.

Az érkezett vendégek fényes fogadtatásban részesültek, kiket a palotaszerű, gyönyörű község háza előtt, a község jegyzője, *Tripolszky Béla* üdvözölt. Az elnök a szívélyes fogadtatást megköszönve, elnöklete alatt megalakítja a bírálóbizottságot, mely a kiállítás helyére vonulva, működését megkezdte. A kiállítás területe izélesen volt díszítve, sőt maga az egész község zászlódiszt öltött, a község háza előtt pedig díszes diadalkapu állott.

A bírálóbizottság valamint a nagyszámú közönség első sorban *Dungyverszky György* egy egész nagy vagyont érő amerikai lóállományában a kiváló trapperekben gyönyörködött. Majd a gazdak elővezetett ló anyagát bírálta meg, mely a következő eredménnyel járt.

Díjat nyertek anyakancák után: I. díj 80 kor. Szobonya Fábán Gombos. II. díj 60 kor. Wargics Máttyás Bács. III. díj 40 kor. Weber József Paripás. IV. díj 20 kor. Matheisz Jakab Bácsordas.

3 éves anyacsikók után: I. díj 50 kor. Weber József Paripás. II. díj 30 kor. Szobonya Fábán Gombos. III. díj 20 kor. Óser Ádám Bács.

2 éves anyacsikók után: I. díj 50 kor. Sörfőző István Gombos. II. díj 30 kor. Tomasits János Bács. III. díj 20 kor. Gauder Ádám Szépliget.

1 éves anyacsikók után: I. díj 50 kor. Knöbl Ádám Bácsordas. II. díj 30 kor. Holzschuh István Bács. III. díj 20 kor. Kamp István Bács, arany és ezüst oklevelet nyert: Kubesch István dazdaköri elnök.

Elnök az eredményt kihirdette és buzditó szavak kíséretében a jutalmakat kiosztotta.

Délben a gazdakör helyiségében 100 terítékű bankett volt, mely alatt szebbnél szebb toasztok hangzottak el, ezek közül megemlítendő *Latinovits Pál* elnöknek *Darányi* miniszterre mondott hatásos beszéde, indítványára őt sürgőnyileg is üdvözölték. Általános érdeklődés és figyelem között *Evetovits János* Bács község nagytudású, népszerű plebánosa, eszmegazdag, gyönyörű beszédben *Latinovits Pált*, az egyleti elnököt élteti. *Latinovits Pál* ezen beszédre válaszolva, Bács község törekvő gazdaközönségére, annak előjáróira és értelmiségére emeli poharát. *Anisits Mihály* egyleti tisztviselő, sokak nyelven szólott a megjelent sokác nyelvű gazdatársakhoz, míg *Hesz Márton* egyl. megbízott a vidéki gazdaközönséget élteti és tömörítésre buzditja, majd *Tripolszky Béla* községi jegyző, az előjáróság, a község és gazdakör nevében a nagyszámú vendégeket köszönti fel.

Az előfizetési összegnek mielőbbi beküldését kérjük ama tisztelt előfizetőinktől, kiknek előfizetése lejárt.

H I R E K.

Jegyzetek.

Mikszáth. A nemzetnek mindig vannak ünneplésre megérett nagyjai. A hivatásnak százféle pályáin a tehetségek tekintélyes számmal dicsekedhetnek s köztük mindig vannak, kik a bámulatot és tiszteletet maguk iránt kivívják. Irigykedve csodáljuk ezeket, kiknek az a szerencse jutott osztályrészül, hogy a jelen és a jövő előtt, mint a haladás zászlóvivői szerepelhessenek, de büszkeség tölti el hazafias érzéstől dagadt keblünket, ha arra gondolunk, hogy az ünnepelt, a nagy férfiú, a magyar kultúrának a bajnoka, aki tehetségét fennen ragyogtatja a külföldnek is bámulatára. Ilyen büszkeség, kell hogy töltsse be a magyar ember keblét, amikor a magyar irodalom egy nagynevű, a külföld előtt is megbecsült művelőjének: Mikszáth Kálmánnak írói munkásságát ünnepli a nemzet. Ünnepeljük őt; ünnepeljük mi, akiknek lelkében még van valami az eszményiségből, a költészetből. És mivel a mai korban az anyagiasság a lelki világot is már annyira bemocskolta, az elvont tökéletességért még rajongni tudók, fokozottabb lelkesedéssel teljenek el az eszményiség ily megnyilvánulásakor. Hisz a költészet az a valami, az a minden, ami a jónak, a szépnek és tökéletesnek a megalapozója; költészet maga a vágy, az a lelki megnyilvánulás, amely minden cselekvésnek a rugója. A költészet teremtette meg a társadalmi rendet, a hazát, a családot; a költészet emeli ki az embert az állatok sorából; költészet a vallás, költészet az egész lelki élet.

Nekünk magyaroknak a lelkesedésre amugy is nagy szükségünk van. A nagy világnemzetek körében a fajszeretet lelkesítő melege adja meg nekünk az államfentartó erőt és ez a fajszeretet az, mely megnyilvánul bennünk akkor, ha egy nemzeti nagyunk ünneplésében együttes lelkesedéssel telünk el. Nem kell a külső pompa és díszelgésekkel az örömműnnetet kifejezni, elég, ha minden magyar ember szíve Mikszáth nevét egy meleg dobbanással üdvözli.

A sárkányok korszakában. Igen a sárkányok korszakába értünk, de nem a mesebeli óriási hétféjű sárkányokéba, hanem a modern sárkányoké: a repülőgépek korszakába. (A repülőgépet a Budapesti Hírlap egy közelmúltkori számának egy cikke, nagyon helyes okfejtéssel, sárkánynak nevezte, ami eredeti kifejezés és nem oly mesterkelt, mint a repülőgép, s ezért használtam én is itt ez átvitt értelmű szót.) A huszadik század úgy látszik joggal akarja kiérdemelni a *huszadik század* nevezetét s ezért a csodával határos találmányokkal akarja az emberiséget megajándékozni. Vasárnap száll fel Budapesten a modern sárkányozás első nagymestere: a francia *Bleriot*, melynek megtekintésére az ország minden részéről és külföldről is roppant számmal rándulnak el, hogy szemtanúi legyenek a tudomány e vívmányának. A fáradhatatlan kutató szellem, a tudományokban való tökéletességre jutás fényes bizonyítéka e siker. Küzd az ember, harcol a természet titkaival szemben és a mindenség mozgató erőinek legrejtettebb helyeit iparkodik feltárni, hogy azokkal a maga boldogulását szolgálja. És ebben a nagy harcban nem fog lankadni az emberi elme soha. De ha majd ismereteinek a zenitjére ér, megtalálja-e az örök igazságot és azt a lelki és gazdasági egyensúlyt, mely a létért való ádáz küzdelmet felváltja? Vagy talán ott sem fog nyugalmat találni az emberi szellem, hanem vissza fog fordulni s keresni fogja azt az utat, amely elvezeti a jaszajaja-polyanai remetéhez, a szeretet örök paradicsomát hirdető apostolhoz?

Pont.

A képviselőházból.

A cirkuszi bohócok nem produkálnak olyan izléstelenül komikus helyzeteket, mint a milyenben a mostani »nemzeti hősök« a népet részeseitik.

A szombati ülés a képviselőház tekintélyét a vásári komédiás bódék színvonalára süllyesztette. Három néppárti képviselő tréfából, heccből, éjfélig együttartotta a Házat. És a nagy, hatalmas függetlenségi tábor nem tudott e stílik ellen védekezni. Hiába jelezte a »Magyarország« előző napon, nagy hangon, hogy szerdán-csütörtökön kevés képviselő volt ugyan Budapesten, mert a nagy nemzeti gyász mindenkit a kerületébe szölitott, (hát a Bács megyében rendezett okt. 6-iki gyászünnepeken hány képviselő volt jelen?) de már szombaton *tömör sorokban* lesznek je

len, hogy a függetlenségi párt hatalmát és egységét impozánsan dokumentálják. No ugyan szépen festettek ezek a »tömör sorok;« »impozánsan« domborodott ki a híres kurucok pártjának nagysága és egysége. Délután 10 órától este 8-ig nem tudtak 100 embert összetoborozni. Pedig ugyancsak működött az elnöki telefon s izzadva dolgoztak a terembiztosok. Ha az alkotmánypárt néhány tagja nem könyörül a volt fegyvertársakon, hát talán még ma sem tudták volna megállapítani a *keddi* napirendet. A bácskaiak közül persze alig egy-kettő volt jelen. Mindegyiknek okosabb, hasznosabb dolga van a haza ügyénél. Hanem azért, ha majd kitzük az új választásokat, s a mostani honboldogítók ismét a választók elé lépnek, hogyan fognak ezek ismét szavalni. De aztán akadjon ember, aki meghallgatja őket.

Kedden már nagyobb számban jöttek össze. Hja a *katalogus* olvasás radikális szer. Aki nem jelentkezik, nem kap pénzt. A bácskaiak közül már kora reggel jelen voltak:

Fernbach Péter, aki nagyon röstelte a dolgot, hogy éppen azon a nevezetes ülésen nem lehetett jelen. *Lázár* Pál és *Gyelmis* Gerő vigasztalták, *Lovász* Andor, aki már várja a november elsejét, hogy a teljes 1600 koronát fölvegye, szintén sietett az elnökhöz, nehogy valamiképpen levonja néhány napidíjat; azután a mentelmi bizottság előadóival tárgyalgatótt. A szegedi sajtóbiróságnál ugyanis két esetben följelentést tettek ellene zentai ellenfelei, mert lapján megsértette őket. Az ügyész mentelmi jogának felfüggesztését kérte. A mentelmi bizottság, illetve a Ház azonban — a jogegyenlőség és a demokrácia nagyobb dicsőségére — nem adta ki. Öccse, Márton Zacháriással és *Baloghy* Ernővel tárgyal. *Muki*s Simon, aki alig tudott Szabadkáról, a »trojanica« kultiválótól szabadulni, a balpártiak előtt helytelen szokásnak mondta a *katalogus* olvasását. Elvégre azért különbözik a képviselő más közönséges halandótól, hogy a *tiszteletdíjat* munkakerüléssel szolgálja meg. *Teleki* Arvéd gróf Kussuth háta mögött egymagában ült. Nyilván azon töprengött, hogy vajjon újból föllépjen-e Ujvidéken, avagy engedje-e át helyét készséges protegéjének, *Balla* Aladárnak, aki szivszorongva éli most főispánságának utolsó óráit.

Szerdán az alelnöki fizetések törlésére vonatkozó indítványt tárgyalták. Ugyanazok, akik 4 ízben megszavazták az alelnökök fizetését, most az erkölcslovagok mezébe bujtak s a fizetés eltörlését követelték. Hiába, ezek az urak már tisztaban vannak azzal, hogy hatalmuk utolsó órája ütött. *Fernbach* Péter, *Baloghy* Ernő, *Lovász* Andor, *Lovász* Márton, *Lázár* Pál, *Gyelmis* Gerő, *Rajk* Aladár és *Lányi* Mór zajosan helyeselték Holló fejtegetéseit, aki Buza Barna indítványa mellett szólalt föl. A regőcsei követet nyilván a hála érzése is fűzte Hollóhoz, mert lapja hétfői számában bő kivonatban közölte a karczagi népgyűlésen a bank mellett és a koalíció ellen elmondott nagyszabású, érdekes beszédét, amelyért sokan gratuláltak neki.

Szalay Frigyes előléptetése. A belügyminiszter *Szalay* Frigyes min. fogalmazót, *Latínovits* Pál ny. főispán volt titkárát *miniszteri segédtitkárrá* nevezte ki. Ez az előléptetés egy kiváló tehetségű, fáradhatatlan ügybuzgalmu, hivatását lelkiismeretesen teljesítő tisztviselőt ért.

A palánkai gyámpénztár ügykezelését a napokban vizsgálta meg *Scultéy* Ferenc árvaszéki elnök. Mindent rendben talált.

Hivatalvizsgálatok a palánkai járásban. Dr. *Radich* Aladár palánkai főszolgabíró most vizsgálja meg a járásához tartozó községek ügykezelését.

Templomszentelés Kátyon. *Kirschbaum* Lajos titeli esperes-plébános — mint levelezőnk írja — folyó hó 10-én szentelte fel Tiszakálmánfalván az újonnan épített róm. kath. templomot szép ünnepek között. Az ünnepélyre a környékből is sokan gyűltek egybe. A lélekemelő egyházi ünnepeket bankett követte, melyen igen szép számú közönség vett részt.

A Rudits-féle ösztöndíjalapítvány ezidei két díját a pénteki vármegyei közgyűlés *Markovits* Bélának és *Rácz* Máriának szavazta meg.

Uj tiszteletbeli főszolgabíró. A főispán *Malonyay* Béla zentai szolgabíró tiszteletbeli főszolgabíróvá nevezte ki.

A bácsi Ferenc-rendi zárda helyreállítása iránt *Evetovics* János plébános által megindított mozgalom immár nagy sikerrel kecsegtet. A vármegye közgyűlése ugyanis a renoválást elhatározta s az alispánt bizta meg, hogy ez ügyben lépjen érintkezésbe az illetékes tényezőkkel és szakkérelőkkel.

A dorneyi jegyzőválasztást *Schuldausz* Jakab és társai meglelebbezték. A vármegyei közgyűlés ez ügyben elrendelte a vizsgálatot s annak foganatosításával az alispánt bizta meg.

Vármegyei választás. A pénteki közgyűlésen árvaszéki elnök *Petrovits* Milivojt s ennek helyébe árv. fogalmazó *Klein* Gyulát választották meg.

A táblaelnök kinevezése. A szegedi tábla elnöke dr. *Manusich* József szabadkai ügyvédjelöltet joggyakornokká nevezte ki.

A baja—bátaszéki vasút érdekében nagy munkásságot kifejtett férfiaknak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a városi közgyűlés. Mindenkinél jutott az elismerésből, csak annak nem, aki ebben a dologban szintén nagyhorderejű munkásságot fejtett ki: néhai id. *Szutrély* Lipótnak. Az elhunyt érdemeit ez a mulasztás azonban aligha fogja csorbítani.

A bajai közkórház alorvosává *Ambrozovits* főispán dr. *Makay* Attilát nevezte ki.

Uj gyógyszereszek Baján. Sehol az országban nemcsakereberlnek a patikákkal úgy mint Baján. Nincsen esztendő, hogy egy-egy patika gazdát ne cserélne. Most újabban dr. *Geiringer* János megvette Bauer Adolf »Vörös Kereszt«-gyógyszertárát, *Gyöngyösi* László dr. *Staurótzky* patikáját.

Házasságok. Dr. *Barakov* Gábor kátyi községi orvos e hó 9-én eljegyezte *Urosvits* Katalin kisasszonnyal Felsőkabolon. Az eljegyzésen *Sevits* Mitrofan újvidéki gör. kel. püspök is, ki a vőlegény rokona, jelen volt.

Dr. *Popovits* János ósovei községi orvos eljegyezte *Popovits* Alexandra kisasszonyt, *Vukovits* Vazul kátyi gör. kel. plébános unokáját.

Benedek János zentai adótsit eljegyezte *Kaszás* Rózsika kisasszonyt, zentai tanítónőt.

Dr. *Deutsch* rimaszombati orvos kedden feleségül vette *Rónai* Margit kisasszonyt, dr. *Rónai* Adolf szabadkai törzsorvos leányát.

Vucskov Lázár gör. kel. végzett teologus e hó 4-én tartotta egybekelését *Kulán Kovácsévich* Zorka kisasszonnyal.

Popszavin Lázár szenttamási szerb tanító október 10-én esküdött örök hűséget *Kisdobránszky* Angyalának, néhai *Kisdobránszky* Nesztor szeretetreméltó leányának.

Antony Jakab tündéresi segédjegyző feleségül vette *Damjánovits* Ilona kisasszonyt ugyanonnan.

Kniesel Károly cservenkai tanító eljegyezte *Mayer* Terézt ugyanonnan.

Pachán Gábor eljegyezte *Hertlein* Eleonóra kisasszonyt.

Kovács István, a Ganz-féle gyár műszaki alkalmazottja eljegyezte *Krämer* Annát Palánkáról.

Benis Lukács szabadkai banktisztviselő e hó 16-án tartja esküvőjét *Hirman* Ilona kisasszonnyal, Eleken.

Koller Ferenc szabadkai zenedei tanár vasárnap veszi feleségül *Wolszky* Emilia kisasszonyt, szabadkai tanárnőt.

Fischer Jenő zentai kereskedő eljegyezte *Pollák* Szerént, Halasról.

Jegyespárak figyelmébe ajánljuk *Hoffmann* Mihály özvegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Szabadka—Rókusi plébánossá a város közgyűlése dr. *Vojnits* Dezső káplánt választotta meg. A leadott 218 szavazat közül reá 124, *Rómits* Gergelyre 44, *Budanovits* Lajosra 30, *Ráich* Balázsrá 20 esett. Tehát 30 abszolút többséget nyert. Az új plébános a megyebeli róm. kath. klerusnak aránylag fiatal, de nagyképzettségű, széles látókörű s a közélet terén komoly munkateljesítésre mindenképpen hivatott tagja.

Fráter Loránd Zomborban. Fráter Loránd, a hirneves dalköltő e hó 16-án Zomborban hangversenyt rendez, mely iránt a legszelebb körben élénk érdeklődés nyilvánul.

Tisztviselőválasztás Szenttamáson. E hó 4-én Szenttamáson — mint levelezőnk írja — *Nikolics* Izidor volt pénztárnok helyébe dr. *Balaton* Gyula főszolgabíró elnöklete alatt községi pénztárnoki választás volt. Nagy szótöbbséggel *Pivnicski* Demeter könyvelőt választották meg.

A Szenttamási Takarékpénztár a főter legszebb helyén *Nikolics* Vlada műépítész tervei alapján — mint levelezőnk írja — százezer korona költséggel palotát épít. Az építést *Schmidt* Henrik ujverbázi előnyösen ismert építőmester végzi. Az új épület nagyban fogja emelni a különben is fejlődő község utcáit. A takarékpénztár élén *Dungyverszky* István vezérigazgató működik.

Bőrgyár Magyarkanizsán. Magyarkanizsán bőrgyár részvénytársulat van alakulóban. A város maga is résztvesz ebben. A gyár prosperálását biztosítandó, 10 kath. hold földet és 25 évi adómentességet szavazott meg számára. Azonkívül 25.000 kor. értékű részvényt is jegyezt. A vármegye pénteki közgyűlésén ezt a határozatot jóváhagyta.

A szegedi siketnémák részére *Szilberék* község évi 150 koronát szavazott meg. A vármegye e humánus határozatot természetesen jóváhagyta.

A zentai munkásgymnásium céljaira a vármegye 2000 koronát szavazott meg 1909. és 1910. évre.

A vakokat gyámolító orsz. intézet céljaira a vármegye 4 évre 100—100 koronát szavazott meg.

A palánkai hajós gyermek-otthon megnyitó ünnepélye f. é. október hó 17-én lesz, a melyre Palánkára jön az O. H. Sz. elnöke, gróf Batthyány Tivadar, *Fernbach* Károly főispán, több neves országgyűlési képviselő, három képviselő miniszter, néhány fővárosi újságíró, a D. G. T. és a M. F. T. R. igazgatóságának képviselői. Az előkelő vendégek fogadtatása délután 3 órakor történi október hó 16-án, szombaton a Mfr. hajóállomásnál, ahol Potzta György németpalánkai jegyző üdvözli az érkezőket. A községbe való bevonulásnál résztvesz egy 80 lovasból álló bandérium. Este fáklyasmenet és a község kivilágítása után bankett lesz a nagy vendégek tiszteletére. Másnap, vagyis október 17-én, vasárnap reggel a németpalánkai róm. kath. templomban istentisztelet, mely után felavatják és átadják rendeltetésének az O. H. Sz. palánkai hajós gyermek-otthonját és egyuttal leleplezik gróf Batthyány arc-képét, amely aktusoknál résztvesznek a hatóságok, a hivatalok, egyetek, intézetek és a sajtó képviselői és tudósítói, valamint az érdeklődő nagyközönség. Délután 11 órakor dejeuner. D. u. fél három órakor vonattal ismét elutazik a diszes vendégsereg. Palánka ezuttal ritka szép és fényes ünnepségnek néz elébe és a hármas testvérközösség lakossága mindent elkövet, hogy méltóan fogadja az első magyar hajós gyermek-otthon megnyitására lejtő vendégeket.

Ellopott aranyóra. Guba János és Ballai János topolyai lakosok Sütő Imre társuktól egy aranyórát és láncot 160 korona értékben elloptak. A bűnvizsgálat megindult.

Elvesztett pénz. Bencsik János topolyai lakos e hó 8-án elvesztett 150 koronát. Azösszeget — mint levelezőnk írja — *Kovács* Antal és neje topolyai lakosok megtaláltak, de nem adták vissza. A vizsgálat megindult.

Egy fiu halálos szerencsétlensége. *Janka* Kálmán topolyai kir. járásbíró és család-ját — mint levelezőnk írja — megrendítő csapás érte 9 éves Kálmán fiuk tragikus halálával. A kis Kálmán komoly, jó gyerek volt. E hó 10-én este 3/4 órakor édes anyjától engedélyt kért, hogy az udvarban játszasson. Az engedélyt megkapta. Kálmán a hintán ült és szokása szerint a hinta két szarát összesodorta, hogy azután erős lendülettel gyorsan foroghasson. Ez alkalommal a hinta szarai nyaka köré csavarodhattak, mert amikor szülei hosszabb idei kutatás után ráakadtak, a hintán megfulladva találták. Az eset rendkívül fájdalmas megdöbbenést keltett, mert aki csak ismerte a komoly kis Kálmánt, nagyon szerette. Érthető az az impozáns részvét a népszerű szülőik iránt, amit a kis gyermek temetésekor, e hó 12-én, a város előkelő és társadalmi közélet szereplői megjelenésükkel nyilvánítottak. Ott voltak kis tanuló társai testületileg.

Bleriot felszállása igazgató az ország közönségét. Olvasóink a hirdetési rovatban megtalálják ama árusítóhelyeket, ahol belépőjegyek kaphatók.

Óvodaépítés Titelen. Kende Ignác zombori államépítészeti főmérnök — mint levelezőnk írja — folyó hó 8-án vette át a Titelen épült községi óvodát. Az építő Reich Keresztély titeli építőmester volt, aki a reá bizott föladatot kifogástalanul teljesítette.

Pásztorok tülekedése. Herczegszántón — mint levelezőnk írja — *Markovics* János és annak 15 éves *Manolity* Marin nevű pásztorfia között valami nézeteltérés támadt kint a mezőn, a disznók őrzése közben. A fiu a 49 éves pásztor balkarján véckájával megsértette, mire az öreg pásztor védekezése közben botjával a fiatal alaposan fejbe suhintotta. Az ügyet a csendőrség vette vizsgálat alá.

Uj cégek. Bácsme gyében ujjabban eme cégek létesültek és cégalakulások történtek:

Zenta, Gottdiener Jakabné vegyeskereskedése.

Zombor, Bács-Bodrogvármegyei Gazd. Egylet fogyasztási és értékesítő szövetkezete. (Latinovits Pál, ifj. Vojnits István, Falcione Lajos és Birválszky György helyébe igazgatók lettek Fernbach Károly, Kiss Lajos, Csávósy Lajos, Törley Gyula, Wamoscher Mihály és dr. Scher Mihály.)

Doroszló, Doroszlói Takaré- és Hitelszövetkezet. (Diósy Mihály helyébe Borsits Pál lett igazgató.)

Zombor, Zombori Takarékp. (Czettl Dezső könyvelő cégjegyzési jogosultsága bejegyeztetett.)

Zombor, Schäffer Herman szücsáru és női konfekció üzlete.

Bácsföldvár, Hirschl Bernát vegyeskereskedése.

Nádalya, Grosz Adolfné vegyeskereskedése.

Felsőkabolon kataszteri nyilvántartói állást rendszeresített a képviselőtestület, 1000 korona fizetéssel és 240 korona lakbérrel. A vármegye ezt a határozatot jóváhagyta.

A palánkai dalárda ismét megkezdte működését a nyári szünet után. A tisztikar a régi maradt, m. p. igazgató Szeghy Lajos kir. járásbíró; karnagy Kardos Pál áll. polg. isk. tanár; h. karnagy Hepp Ferenc tanító; pénztáros Lebháft Gyula id.; kottatárnokok Weisz Hugó és ifj. Lebháft Gyula. — A palánkai dalárda tagjai lelkes működésének köszönhető, hogy nemcsak a palánkai közönségnek szerzett már több ízben kellemes órákat művészies programjával, hanem már a szomszédos Szépligetben is szerepelt, ahol általános tetszést és elismerést aratott.

Véres verekedés Topolyán. Jankovits Ferenc, Miklós, Sándor zentai, Petrovits Sámuel csantavéri, Balázs Ferenc, Linder Pál és Tóth Gábor topolyai lakosok e hó 3-án, a topolyai vásáron, Györi János korcsmájában — mint levelezőnk írja — oly erőteljesen verekedtek, hogy Jankovits Ferenc súlyos, míg a többi verekedő kisebb sérüléseket kapott.

Halálozások. Dr. Burtik Győző adai orvos neje, szül. Tajthy Ida urnő 49 éves korában meghalt. Nagy részvétellel temették el.

Stern Mór topolyai kereskedő a napokban 58 éves korában meghalt.

Franz József palánkai kereskedő neje, szül. Karly Katica f. hó 5-én meghalt. Az elhunytat férje és nyolc gyermeke siratja. Temetése 7-én délután ment végbe nagy részvét mellett.

Horváth József zombori kir. adótárnok e hó 8-án 62 éves korában meghalt. A derék, fáradhatatlan tevékenységű tisztviselőt nagy részvétellel temették el.

A bácsbodrogvármegyei községi jegyzők egylete e hó 16-án tarja Zomborban rendes évi közgyűlést, melynek tárgysorozata a következő:

Elnöki jelentés.

Az 1908 évi számadás előterjesztése.

Az 1909 évi költségvetési előirányzat előterjesztése.

A györvármegyei jegyzői egylet átirata a jegyzői gyakornokok alkalmazására vonatkozólag. A temesvármegyei jegyzői egylet indítványa országos kongresszus összehívása tárgyában.

Abaujtona vármegyei jegyzői egylet indítványa.

Békés vármegyei jegyzői egylet megkeresése községi központi takarékpénztár és fiókok létesítése tárgyában.

A baranya vármegyei jegyzői egylet indítványa a jegyzők erkölcsi és anyagi helyzetének javítása és napilap létesítése iránt.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye jegyzői egyletének indítványa, az országos központi jegyzői egylet alapszabályainak módosítása iránt.

Politikai lap megindítására felhívás.

Besztercebányai gyufagyár r-t. pártolására felhívás.

Községi segédjegyzők és alkalmazottak fizetésének felemelésére vonatkozó mozgalom pártolása.

A községi jegyzők és a községi segéd és kezelő személyzet nyugdíjszabályzatának egyesítésére vonatkozó javaslat előterjesztése.

Vasuti kedvezményes jegyeknek a községi segédjegyzők és családtagjaik részére való megadása iránti mozgalom pártolása.

Potzta György indítványa a közszállítási szabályrendelet tárgyában.

Ugyanannak a községi alkalmazottak biztosítási kötelezettségére vonatkozólag az 1907. XIX. tc. alapján.

Tubadi Lajos-féle határidő napló pártolása.

Jelentések.

Kérvények.

Tagdíjhátralékok rendezése.

A magyarországi közs. körjegyzők országos központi egyesületének közgyűlésére tagok kiküldése.

Indítványok.

Tisztujtás.

Áthelyezett ügyvédi iroda. Dr. Eidenmüller Elemér zsabylai ügyvéd irodáját Ujvidékre helyezte át.

Méhmagzat elhajtás. Palánkáról írják nekünk: Miskovits Mihályné szül. Szalczák Éva ópalánkai nő tiltott operáció következtében f. hó 5-én, kedden meghalt. A megejtett nyomozás következtében özv. Szpevák Györgyné szül. Pavlov Julka 56 éves ópalánkai asszonyt, kit ezen műtéttel gyanúsítanak, letartóztatták. Szpevák Györgyné állítólag már régen foglalkozik angyalcsinálással. A csütörtökön megejtett boncolás alkalmával méhmagzat elhajtás következtében beállott elvérzés konstatálta a halál okául.

Az orvosi kar köréből. Dr. Jakovlyevits Iván zentai lakost a napokban orvosá avatták.

»Földköstölök« a bajai járásban. A szegedi kataszteri felügyelőség már kiküldötte magasabb rangú titkár tisztviselőit, hogy a földadó osztályozás ellen kifogással élt földbirtokosok birtokait a helyszínén megvizsgálják s azokat újra osztályozzák földadó tekintetében. Miután az illető szaktisztviselők a szántóföldeken próbaásásokat végeznek a talaj minőségének megállapítása és termőképességének kipuhatólása céljából, a köznép őket *földköstölöknek* nevezte el. Ezen az alapon a vizsgálat eredménye szerint a földadó vagy emelkedni, vagy leszállani, vagy a régi-ben fog maradni.

Vásári lopás. F. hó 2-án, a palánkai őszi vásár előestéjén, eddig ismeretlen tettesek elköltették Benczetits Antal zombori lakosnak a kocsihoz kötött két lovat. A csendőrség erőlyes nyomozást indított meg.

A hercegszántói szerb bucsun Balatinács Márkó és Fuczin Matia földművesek — mint levelezőnk írja — beborozott állapotban bandukoltak haza felé az utcán, éjjeli egy órakor. Utjukban összetalálkoztak a csendőri őrszántóval, aki őket, amint nagyban daloltak, szép szóval csendességre intette. A két polgár ezen feldühödve, hogy az ő bucsui szórakozásukat zavarják, Pintér János próbacsendőrt hátulról hirtelen a sötétben jobb vállán megragadta; a csendőr, kinek társa pár lépéssel tovább haladt s a sötétben nem veit észre semmit, jobb válláról leejtette fegyverét, miközben a támogó arcába kapott s véletlenül a bal keze ujját a támogó szájába került. Erre a csendőr kardját hirtelen kirántva, Balatinács Márkó fején és arcán hatalmas vágást ejtett, mire az elszédült polgártárs egész testével a csendőrrre esett s azt a földre döntötte. A földrezuhanás eszméletre hozta Balatinács Márkót s a földön fetrengve dulakodni kezdett a szintén földön fekvő csendőrrrel s annak köpönyegét darabokra szaggatta. A polgár másik társa megérezve a veszélyt, elinalt; azonban e közben az oda ugrott másik csendőr kiszabadította veszélyes helyzetben levő társát s a tettest, aki el akart szaladni, lefűelve, annak másik társát is kiküldték s a fegyverhasználatról sürgőnyileg jelentést tettek a budapesti, szabadkai szányparancsnokságnak, valamint a bajai járás parancsnokának. Ezért a bajai csendőrségi járás-parancsnok azonnal kiszállt a helyszínére a fegyverhasználat kivizsgálása céljából. A sérült tettest gyógykezelés alá vétette, sérülését orvosilag megvizsgáltatta. A magát ügyesen védő s helyzetében hirtelen feltaláló próbacsendőr ügyességét megdicsérte. Ugyanezt konstatálta a másnap Szabadkáról kiszállott vizsgáló csendőrhadnagy is. Az ügynek folytatása lesz a büntető bíróság előtt, »hatóság elleni erőszak büntetése« ügyben.

Az ügyvédi kar köréből. Dr. Löbl Nándor magyarkanizsai ügyvéd Zentára tette át ügyvédi irodáját, illetve egyesítette dr. Hajdu Dezső, az ismert jeles ügyvéd irodájával.

A dávodi kutszináló balesete. Alföldi József dávodi kutszifító — mint levelezőnk írja — elvállalta, hogy özv. Szloboda Jánosné földművesnő kútját az udvaron, Dávodon kitisztítja. A kutbaszállás előtt nem vizsgálta meg a kereskes kut forgó hengerét, melyhez a kutbaszálló a leszállásra használandó vödört kötötte; a forgó henger ugyanis nem volt megakasztható s midőn a kutszináló az őt mélybe szállító vödörbe szállott, a forgó henger megszaladt s a kutmester a kut mélyébe zuhant s jobb lábát súlyosan felhasította a vödör vasas kávája. A sérültet saját vigyázatlansága okozta balesetével a bajai kórházba szállították.

Állatorvosok fizetésemelése. Vagács Lipót petróc-dunagálos-kiszácsi, Hajdu Soma cservenka-veprődi, Rosenbaum József adai, Méző István uj-ósziváci, Imre Izidor bács-dernye-bogyán-vajszka-bácsujfalusi, Földes Izidor bács-bokod-csávoly-bácsborsód-felsőszentiváni, Klein Áron órszállás-körtés-gádori, Szántó Miksa garavaskuti-regőcei állatorvosok közsegeiktől fizetésemelést kértek. A kérelmet a közsegek elutasították. Felelkezés folytán a vármegye pénteki közgyűlése a közsegek határozatait megváltoztatta és a körállatorvosok fizetését 1600 koronában állapította meg.

— Veszett kutyák a dávodi határban. Schopper József 12 éves csátaljai pásztort és fivérét a dávodi határban pásztorkodás közben veszett kutyák harapták meg. Orvosi ellátásban részesítésük után a budapesti Pasteur-intézetbe szállították őket. A hatóság az óvintézkedéseket megtette.

— Ügetőverseny Zomborban. A múlt vasárnapon hirdett ügetőverseny jó sikerrel folyt le.

Az eredmény a következő:

Bácskai díj. Kettesfogatu urkocsis verseny. Díj 900, 200, 100 kor. Táv. 5500 m. 1. id. Szemző István Suwichs és Fruska. Rec. 2.08 mp. 2. id. Szemző István Ladysmyth és Dunci. 3. Geyer Péter Bájós és Csitri. Összidő: 11 p. 50 mp. Első 15 m., második és harmadik 100—100 méter térhátránnyal indult.

Megyei díj. Egyesfogatu verseny. Díj 450, 150, 100 kor. Táv. 2000 m. 1. Dungszyk György Henderina II. Rec. 1 p. 7 1/2 mp. 2. Kalmár Imre Blachó. 3. Roheim Zsiga Girl of Scheba. Igen izgató finissel érkezett elsőnek. Indult még id. Szemző István Charmant-ja. Összidő 2. p. 15 mp.

Budapesti díj. Kettesfogatu urkocsisverseny. Díj 1200, 300, 100 korona. Adta a Budapesti Ügetőverseny Egyesület. Táv. 6000. 1. Kalmár Imre Mária és Hogy volt. Rec. 1 p. 55 mp. 2. Dungszyk György Dulcinea és Sada Jákko. 3. id. Szemző István Ladysmyth és Dunci. Összidő: 11 p. 46 mp.

Zombori díj. Egyesfogatu verseny. Díj 500, 200, 100 korona. Táv. 2600 m. 1. Dungszyk György Wonder. Rec. 0:42.7 mp. 2. Kalmár Imre Blechó. 3. id. Szemző István Charmant. Idő: 4 p. 20 2/10 mp.

Jukkerdíj. Kettesfogatu urkocsisverseny. Díj 700, 200, 100 koronana. Adja Bács-Bodrog vármegye. Táv. 800 m. 1. id. Szemző István Ladysmyth és Dunci. Rec. 1:01 mp. 2. Dungszyk György Györgyike és O'igen. 3. id. Szemző István Suwichs és Frusk. Összidő: 16:7 p. Totalisateur 10: 21.

Vigaszverseny. Kettesfogatu urkocsisverseny. Díj 600, 200, 100 korona. Táv. 5000 m. Dungszyk György Dulcinea és Sada Jákko. 2. Ifj. Szemző Gyula Vera és Donau. 3. id. Szemző István Katica és Baba. Összidő: 10 p. 14 2/10 mp.

A mezőgazdák versenyében Konyovits Mladen zombori lakos érkezett be elsőnek.

Az överbász-ókeri törv. közut kiépítését kérte a vármegyétől Kiskér község. A kérelmet a vármegye ezidőszerint nem teljesíthette.

— Vadállatias cselekedet. Czékus József Kossuthfalvai lakos ellen — mint levelezőnk írja — az ottani csendőrség büntető eljárását indított, mert Lovas Julianna kossuthfalvai nő ellen erőszakot követett el.

KÖZGAZDASÁG.

A bajai piac árjegyzéke a múlt hét végén ez volt: *Buza* 27 kor., *rozs* 16.50—17.40 kor., *árpa* 12.50—13.20 kor., *zab* 12.80—13.60 kor., *tengeri* 14 kor., *burgonya* 2.50—5.40 kor., *vaj* 320 kor., *tojás* 100 drb 5 kor., *marhahus I.* minőségű 130 kor., II. minőségű 120 kor., *borjú-hus I.* minőségű 120 kor., II. minőségű 140 kor., *sertéshus* 140—160 kor. (Mind vágott állapotban.)

A Bácsme gyei Gazd. Egylet fogyasztási szövetkezete üzletrészeiből Jánoshalma község 4, Madaras 2, Bajmok 1, Bácsborsód 3 darabot jegyzett. A vármegye e jegyzéseket jóváhagyta.

A pincédi hetivásárookra sertés-, juh- és kecskefelhajtást is megengedett a miniszter.

Szőlő-csomagoló ládáinak terjesztésével és a szőlő és gyümölcs-csomagolás módjainak megismertetésével akarja a magyar szőlő- és gyümölcstermelők szövetkezete különösen Németországba irányuló kivitelünket egységesen szervezni és ezzel egyrészt az egyeseknek könnyebbséget és előnyt óhajt biztosítani, másrészt pedig az eddigi kivittl fokozni törekszik. A csomago-

lás tanítására érdeklődőknek előmunkást küld mérsékelt díjazásért. Szőlő-csomagoló ládáinak árai pedig: 5 kilós, oldalain hosszbevágásokkal ellátott láda 27 fill. Cegléden. 3 kilós ugyanolyan láda 17 fill. Cegléden. Részletesebb felvilágosítást a szövetkezet irodája ad: Budapest, V., Nagykorona-utca 17.

Erdei facsemeték adományozása. Az állam által fentartott erdei facsemetekertekből az 1910. évi őszi és tavaszi erdőültetések céljaira erdei csemetéket ki fognak adni. Ezekkel a csemetékkel első sorban is a kopár és vízmosásos területek beerdősítését célozzák és ezért ily célra teljesen ingyen bocsátják a csemetéket a birtokosok rendelkezésére és csupán a kiszedés és vasúti szállítás költségeit szedik be, ami ezer darabonként 1 K költséget jelent. Ha azonban az illetékes kir. erdőfelügyelő igazolja, hogy ez a költség is, anyagi erejéhez képest, aránytalanul terheli a kisgazdát úgy a vasúti szállítási költséget is elengedik. Amennyiben a rendelkezésre álló készletből telik, másféle erdőültetésre is ki fognak adni csemetéket, de ez esetben az említett ezrenként 1 K-ra rugó mellékköltségen kívül az átlagos termesztési költségeket is meg kell fizetni. Ez pedig 1000 darabonként egy éves csemeték után, fajták szerint, 60 f.-től 10 K.-ig, két éves csemeték rendelkezése esetén pedig fajták szerint 1—16 K. között váltakozik. Három éves csemetéket csak kivételesen adnak ki, ugyisint kivételesen elengedik a termesztési költségek felét. A csemeték adományozását egy koronás bélyegű folyamódással kell kérni, mely kérvény ez év december 15-ig közvetlenül az illetékes erdőfelügyelőséghez nyújtandó be. Később, vagy más hatósághoz beterjesztett kérvényt csak akkor lehet majd figyelembe venni, ha a pontosan benyújtott kérvények kielégítése után a készletből még telik.

A legutóbb megtartott bajai vásár igen élénk volt. A szokatlan élénkséget a baja-bátaszéki megnyílt új vasúti összeköttetés nagyban előmozdította. Szokatlan új alakok, új ismeretlen arcok megjelenése, feltűnő új viselkedés nagyban hozzájárult a vásári tarka képekhez, megjelentek a tulajdoniark. Baja város sokat nyert és fog nyerni az új vasúti összeköttetés révén kereskedelmi és idegenforgalmi tekintetben.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Természetesen sajtóhiba. Szalay Frigyeszt ugyanis min. *segédtitkárrá* nevezték ki.

K. J., Palánka. A pontos expedálás iránt nyomban intézkedtünk. Ugyilátszik, hogy tévedés volt a dologban.

Levelező, Herczegszántó. Rossz irányítás miatt elkésve kaptuk a levelet s így csak most adhattuk le.

Levelező, Palánka. Egy része technikai okokból lemaradt. Most pótoljuk.

Del Toró. Mielőbb sorra kerülnek.

M. K., Budapest, Sándor-u. 25. Legközelebbi számunkban közöljük. A másik kérését nem teljesíthetjük. Az okot — ha hozzánk ellátogat — személyesen fogjuk megmondani.

Dr. V.—r. A levelet áttettük az illető hivatalhoz.

R. B., Zombor. A *hírlapi kacs*a eredetéről éppen most ad felvilágosítást a »Nyelvőr«. Legutóbbi számában ugyanis ezeket mondja:

»Egy Cornelisson nevű brüsseli polgár — így olvassuk a folyóiratban — szörnyen megharagudott az újságírókra. Egy napon egy újságíró az a kellemetlenség ért, hogy belebotlott Cornelissonba. Az újságírók elkeseredett ellensége oda volt a gyönyörűségtől, hogy egy eleven zurnaiszta a keze ügyébe került és bosszút lihegett. Egy kacs-família tragikus sorsáról beszélt neki megindító mesét. Husz kacsát bezárt egy szük ketreche és koplaltatta őket. Másnap az egyik kacsát agyonütötték csőrükkel a többiek és azután bőröstül, mindenesztől fölfalták; másnap egy másik kacsát tünt el, a harmadik napon egy harmadik, míg nem a huszadik napon csak egy kacsát maradt, melynek nyomrá tizenkilenc kacsát husa fekdte meg. A hírlapíró, aki alkalmasint nem tartozott tiszteletreméltó testületnek fénylő oszlopai közé, nyomban megírta a fenomenális történetet az újságba, más hírlapok átvették és a hír száznyolcvan nap lefolyása alatt végigjárta az egész világot. A többi elképzelhető. A gonosz Cornelisson mindenkinek eldicsekedett vele, hogyan ültette föl a sajtót és azóta minden valóban újsághírt röviden kacsának neveznek.«

A berlini *Norddeutsche Zeitung* és a párisi *Journal des Debats* másként ismertették a származását. A *Nyelvőr* felvilágosítása tehát nem egészen helytálló.

Hetényi. A bácsi lókiállításán elhangzott érdekes nyilatkozatokat és az azokhoz fűzött reflexióit jövő számunkban közöljük.

E., Bácsgyulafalva. Köszönjük. Gyakoribb értesítéseit szívesen vennők.

G. J., Palánka. Szerdán postára tettük.

N. Á., Szivác. Alkalmilag leközöljük. Aktuális közleményeit szívesebben vennők; de azokkal nem igen lát el bennünket.

Sz. V.—ér. Hasonló esetben nem lehet.

R. T., Zombor. Meglesz.

I. J., Baja. E hó vége felé.

B. W. E., Nagyszőlő. Alkalmilag rátérünk.

Alkalmazást keres

egy, a jegyzői tanfolyamot jó sikerrel végzett, és több évi gyakorlattal bíró

okleveles jegyző.

Az állást rögtön elfoglalhatja.

Tudakozódások az **apatini községi jegyzői irodába** intézendők.

Felsőkabol község (Bács-Bodrogy. titeli járása.)

255/1909 kig. szám.

Versenytárgyalási hirdetemény.

Felsőkabol politikai község által Felsőkabol községben egy helyen emelendő

községháza és jegyzői laképület építésének

biztosítására alólirt községi előjáróság nyilvános írásbeli egyszégyes versenytárgyalást hirdet, melyre azonban általánosságban, vagy százalékos árengedménnyel ellátott ajánlatok is beadhatók.

Az egyes munkálatokra és az azokkal kapcsolatos szállításokra, u. m.: 1. föld- és kőműves, 2. kőfaragó, 3. ács, 4. vas, 5. cserépfedő, 6. bádogos, 7. asztalos, lakatos, mázó stb., 8. kárpitos és 9. burkolati munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatokat tenni, azonban óhajtható az általánosságú vagy százalékos árengedményű ajánlat benyújtása.

A községház felépítésére az előmérieti költségvetés szerint 69.787 korona 60 fillér; a jegyzői lak építésére pedig 35.489 korona 37 fillér van előirányozva.

Az építkezés a munka átadás napjától számított **6 (hat) hónap** alatt teljesen befejezendő. **Novemberhó 15-től április hó 15-ike** közti időszak munkaszünet gyanánt fog vétetni.

Csak a 83000 | III.—1907. B. M. sz. szabályrendelet 18. §-hoz kiadott minta szerint kiállított 1 koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sérletlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlat boríték mintája ez:

A községi Előjáróságnak Felsőkaboli.

Ajánlat a 255 kig. 1909. számú versenytárgyalási hirdetésben kiírt cikkekre, vagy munkálatokra.

Az ajánlat, ha nem postán, hanem közvetlenül adatik be, úgy az a hivatalos órák alatt a községi jegyzőnél, postán érkező ajánlat pedig az előjáróság címére, — mindkét esetben 1909 évi október hó 31-ig adandók be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre 105.276 korona 97 fillér előirányzati összeg 5 százalékát bánatpénz fejében a községi pénztári helyiségben a közpénztárnok kezéhez a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosítéképes értékpapirokban letenni. A készpénz után a község kamatot nem fizet, a készpénzt azonban megfelelő értékű biztosíték-

képes értékpapirokkal a község bármikor kicserélheti.

Az értékpapírok kamatszélvényei pedig esedékességük időpontjában kívánatra kiadandók, feltéve, hogy a letét letiltva nincs. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a bánatpénz összegéről szóló postai feladó vevény) csatolandó az ajánlathoz. Nem követeltetik bánatpénz a kézműipari szakmákat (kisiparosokat) érdeklő és 5000 korona előirányzati összeget meg nem haladó munkálatoknál a szakmabeli iparos mestertől. A versenytárgyalás Felsőkabol község tanácsstermében **1909. évi november hó 2-án d. u. 3 órakor** fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok fel fognak bontatni, mely versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelenhetnek.

A hirdetés, a munka és szállítási feltételek, részlettervek, költségvetések, rajzok és ajánlati minta a közigazgatási jegyzői irodában mindennap délelőtt 9—11 óráig megtekinthetők, esetleg a jegyzői magánmunkálatokért szedhető díjakról 1906 évben alkotott vármegyei szabályrendeletben megállapított díjon meg is szerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A 83000 | III.—1907. B. M. sz. szabályrendelet 16. §-ának 11. és 14. pontjaiban foglalt határozmányok és rendelkezések a munkafeltételekben foglaltatnak.

Azon pályázók, akik ajánlatuk benyújtásakor alulirt hatósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg itt ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat a lakhelyük, cégük, vagy vállalatuk székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által 1 évi időtartamra és csakis a szóban levő konkrét építkezésre szóló érvénnyel kiállított bizonyítvánnyal igazolni, mely bizonylat az iparkamara által zárt borítékban közvetlenül ide lesz elküldendő.

Alulirt községi előjáróság fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon válasszthasson.

Felsőkabolon, 1909. évi szeptember hó 29-én.

Szaghmeiszter János
jegyző.

Acsanszki Szevén
bíró.

Zsablya község előjáróságától.

3933/1909.szám.

Pályázati hirdetemény.

Zsablya községben lemondás folytán üresedésbe jött

lovasrendőri állásra

pályázatot hirdetünk.

Az állás javadalmazása a községi közpénztárból havi utólagos részletekben felveendő évi 600 korona készpénz és 240 korona lótartási átalány.

Ezen állást elnyerni óhajtok kellően felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi október hó 20-ig a községi előjáróságnál nyujtsák be.

Zsablya, 1909. október hó 1.

Zsablya község előjárósága.

Versenydíjazási hirdetés.

A titeli Tisza-Dunatöltés fenntartási és belvízszabályozó-társulat a következő

csatornabővítési munkáknak

vállalat után leendő biztosítása iránt ezenel nyilvános árlejtést hirdet és pedig:

1. Az I. csurogi-öblötben fő- és mellécsatornában mintegy 55.000 m.³

2. A II—III. zsablya-mozsori-öblötben fő- és mellécsatornában mintegy 73.000 m.³

3. IV. titeli-öblötben fő- és mellécsatornában mintegy 140.000 m.³

4. A rétközi főcsatornában mintegy 71.000 m.³

5. A VI. káty-kaboli-öblötben fő- és mellécsatornában mintegy 150.000 m.³, tehát összesen mintegy 489.000 m.³ földmozgósítással járó **bővítési** csatornamunkák.

Vállalkozni kívánók a megnevezett munkák végrehajtására vonatkozó írásbeli ajánlataikat az 1909 évi október hó 19-iki délelőtti 9 óráig a társulat igazgatóságához Titelre „**Ajánlat csatornabővítési munkákra**” felirattal annál is inkább nyujtsák be, minthogy a későbben érkezett ajánlatokat a társulat nem fogja figyelembe venni.

A munkákra vonatkozó ajánlati mintákat a társulat ajánlattevőknek rendelkezésére bocsát s csak oly ajánlatokat fog a társulat figyelembe venni, melyek az előirt ajánlati mintákon tételnek.

Ajánlattevő köteles 50.000 (ötvenezer) koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénz gyanánt az **1909 évi október 18-iki délutáni 5 óráig** a társulati pénztárba letenni s az erről szóló nyugtát ajánlatához csatolni.

A társulat fenntartja magának a jogot, hogy tekintet nélkül az ajánlati egységre, az ajánlatok közül szabadon választhasson vagy ha az ajánlatok meg nem felelnek neki, valamennyitől eltekinthessen.

A teljesített munkák utáni fizetések **bizonyos határidőkben** eszközözendő részletfizetésekben történik kamat nélkül.

A fizetési módozatra, valamint a munkák egyéb teljesítésére vonatkozó részletes és általános feltételek, továbbá a vonatkozó tervek Titelen a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Titel, 1909. szeptember hó 30-án.

Szemző János,
társulati elnök.

2—2

Vasárnap,
október 17-én
délután fél 3 és 5 óra közt a **gyalogosi gyakorló-téren (Üllői-ut végén)**

Blériot felszállása.

Villamoskocsik ez alkalomra a városból a nézőtérig közlekednek. Az oda-menő kocsikon jelzőablák lesznek.

Jegyek kaphatók: A József főherceg Szanatóriumnál, Akácfa-u. 30., telefon 79—01; »Lyra« jegyiroda, Andrassy-ut 15., telefon 174—17.; Rózsavölgyi és Társa, Kristóf-tér 30., telefon 10—08.; Bárd, Kosuth-Lajos-u. 4., telefon 6—56.; »Musica« r.-t., Teréz-körut 1/a.; özv. Konti Józsefné különglegességi dohánytözsdejében, Andrassy-ut 29.; Breuer Nővérek dohánytözsdejében, Teréz-körut; Szántó M. dohánytözsdejében, Kecskeméti-u.; Sopronyi dohánytözsdejében, Rákóczi-ut.

!! Hordók !!

Uj és használt, minden nagyságban és menyiségben olcsón kapható

Schmidt Jánosnál
Bácsfeketehegyen.

Ugyanott

két billiárdasztal

20—19

eladó.

Nagyságos Asszonyom és Uram!

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy külföldi utunkról Bécs-Berlin-München-Dresdából bő tapasztalatokkal hazatérve, elhatároztuk, hogy Felső-Bácskában

épület és mű-butorasztalos üzletet nyitunk,

hol a butorasztalosság terén a közönséget művészi kivitelű butorremeinkkel elhalmozni óhajtjuk. Készítünk minden e szakmába vágó egyszerű, finom és mű-butorokat, u. m.: ebédlő, háló, uri, iroda, könyvtár, előszoba, szálló, iskola, templom, fürdő, üzlet portal berendezéseket stb.

Megrendeléseket elvállalunk, modern lakásberendezéseket, minden a butor és épület iparban előforduló munkálatokra. Kivánatra költségvetéssel, rajzokkal, famintákkal úgy bel- mint külföldi faanyagokból szolgálunk és a nálunk készített munkákért mindenkor szavatoltságot vállalunk.

Magunkat becses pártfogásukba ajánlva maradjunk kitünő tisztelettel 31—22

Varga és Rasztik

épület és mű-butorasztalosok.

Fő-tér. BÁC S A L M Á S Fő-tér.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitünő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

A magyar királyi államvasutak gépgyára vezérügynökségének képvisellete:

Guba és Fazekas, Szabadka.

Ajánlja Kühne-féle »Campbell« altalajtömörítőit, »Atom« porszívó gépeit, »Millenium« fűkaszáló és aratógépeit, »Massey Harris« legkitünőbb szerkezetű amerikai kévekötő aratógépeit.

Szénagyűjtő gépeket egészen acélból, **amerikai tárcsás boronákat, benzinmotorokat** és Geyer-féle **nyersolaj-motorokat**, kedvező felételek mellett.

Állandó gépkiallítás!

Állandó gépkiallítás!

Kedvező alkalom fűszerkereskedők számára!

Túlhalmozott raktár miatt

**I-a mézes carobit
ajánl 21 koronáért**

tisztelt kartársainak
ab hajó vagy vasut **Mohács**

Ehrenfeld Antal
fűszernagykereskedő
MOHÁCSON.

Fiu internátus Budapesten.

Folyó évi szeptember hó 1-én

fiu internátust

nyitottam.

Budapest, VI. Eötvös-utca 37. sz.

alatt, tehát a főváros legcsendesebb helyén,
mely több gymnásium, reál és kereskedelmi
iskola közvetlen közelében van.

Intézetem a családi jellegű alapul —
ezért csak korlátozott számú növendéket
veszek fel — de ezen családi otthonban
egyszersmind a rendszeres oktatást is nyerek
a növendékek. A délelőtti iskolában töltik,
délután pedig az ezen célra már szerződte-
tett tanerők vezetése mellett és saját állandó
felügyeletem alatt tanulnak otthon.

Az iskolával állandó érintkezésben állok,
hogy a növendékek előmenetelét ellen-
őrizhessém.

A teljes ellátás jó és egészséges voltáért a
legmesszebbmenő felelősséget vállalom.

Mindezért mérsékelt díjazást számítok.

Felvilágosítással és kívánatra legjobb refe-
renciákkal bármikor szívesen szolgállok.

Vári Jenő

középiskolai mennyiségter, természet-
tan tanára, az intézet tulajdonosa.

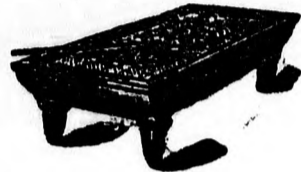
Hoffman Mihály Özvegye

**= Lakásberendezési vállalata =
SZABADKÁN.**

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de min-
dig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó
ipartelep

SZEGED,

Boldogasszony-sugárút 58. szám.

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasz-
talok** jótállás és kedvező fizetési feltételek
mellett. **Régi tekeasztalok** becsere-
lése méltányos áron. Teljes kávéházi berende-
zések, tekeasztalok átvonása és javítása.
Raktáron tart **dákókat** és mindenféle ká-
véházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen.

Tizenegy illusz- trált folyóirat

kölcsön előfizetésben **csak 30
filér.**

Kölcsön könyvtár

havi előfizetésre.

A vidék részére külön kedvező fel-
tételek. Felvilágosítást nyújt

Első

Budapesti Családi Olvasókör

Budapest, Eötvös-u. 37.

Aki sokáig és mindig
jó egészségben akar

!!! élni !!!

aki a doktor és patika igénybevételét
kerülni kívánja, az igyék valódi 15%-os

trebinyei

vörös bort.

Kapható

Stankovits Lázár
kereskedőnél **Sztapáron.**

2 pezsgős üveg 3 korona. Franco
szállítva bárhová. 22—21

Gőztéglagyár és malom,

melyek Szlavóniában vannak és igen jöve-
delmezők,

eladóok.

Tulajdonosuk esetleg vagyonos embert
társul is elfogad.

A vevőnek, illetve társnak földjéből,
szőlőjéből is átengedne egy részt.

Felvilágosítást ad 4—1

Skvāric Māto

Vukosavlyevicza (Szlavonia.)

KULCSÁR ÉS TÁRSA

mázoló-, fényező- és diszítési műintézet

✿ BUDAPEST, VIII., REVICZKY-TÉR 4. SZÁM. ✿

Elvállalunk mindenféle **festészeti,**
mázolási és **kárpitozási** (tapeta)
diszító munkálatokat, a legmodernebb ki-
vitelben, **kastélyok, villák** és **la-
kások** számára. — **Kávéházak és
éttermek** diszítése tekintetében szak-

ismeretünk különleges. A főváros leg-
nagyobb kávéházainak diszítési munká-
latait a mi cégünk végzi. — A **Nem-
zeti Szalon** és a **Szent-István-
Társulat** termeit is mi diszítettük.

Mintákkal és költségeloirányzattal ingyen szolgálunk.